

KOMENTÁŘ

28. 4. 2025

Zařízení sociálních služeb v Ústeckém kraji v roce 2023

V Ústeckém kraji bylo ke konci roku 2023 v provozu 378 zařízení poskytujících sociální služby. Pobytová zařízení nabízela 8 476 míst, zájem obyvatel o tyto služby převyšoval kapacitu. Ve 39 domovech pro seniory s kapacitou 3 167 lůžek nebylo uspokojeno 4 218 žádostí, což v přepočtu na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více odpovídá 25 žádostem. Domovy se zvláštním režimem (40 zařízení) s kapacitou 2 507 lůžek neuspokojilo 2 358 žádostí, tj. 14 žádostí na 1 tisíc obyvatel 65letých a starších.

Poskytování sociálních služeb v České republice je vymezeno zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách. Údaje přebírá Český statistický úřad z Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV).

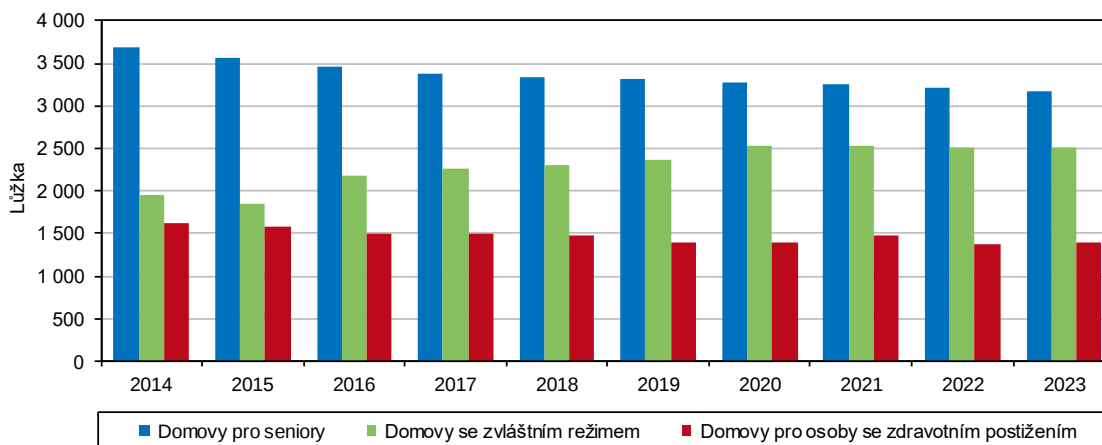
Základními druhy sociálních služeb jsou sociální poradenství, služby sociální péče a prevence. Rozlišujeme tři formy poskytování sociálních služeb:

- **terénní** – uživatel je pomoc poskytována v jeho přirozeném prostředí (bytě), na ulici apod. (pečovatelská služba, streetworking)
- **ambulantní** – uživatel dochází do zařízení poskytujícího sociální služby (nizkoprahové centrum pro děti a mládež, poradna)
- **pobytová** – uživatel v zařízení poskytujícím sociální služby bydlí (domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením)

Mezi nejčastěji poskytované **pobytové sociální služby** patřily **domovy pro seniory** (určené pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, kteří potřebují trvalou pomoc druhé osoby). V roce 2023 se na území Ústeckého kraje nacházelo celkem **39** domovů pro seniory s celkovou kapacitou **3 167 lůžek**. Jejich obsazenost dosahovala 92,8 %. Z celkového počtu uživatelů bylo 73,0 % žen. Z následujícího grafu je patrné, že kapacita těchto zařízení za posledních 10 let klesala. V porovnání s rokem 2014 se počet domovů pro seniory snížil o 1 zařízení (tj. o 2,5 %), jejich kapacita poklesla o 13,9 % (o 511 lůžek).

KOMENTÁŘ

Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Ústeckém kraji k 31. 12.

Zdroj: MPSV

Pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám s Alzheimerovou nemocí, stařeckou demencí a dalšími typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, poskytovalo v roce 2023 dlouhodobé pobytové služby **40 domovů se zvláštním režimem** s celkovou kapacitou 2 507 lůžek, jejich obsazenost představovala 92,5 %. Na celkovém počtu klientů se ženy podílely 67,8 %. Na rozdíl od domovů pro seniory se počet zařízení se zvláštním režimem postupně zvyšoval, proti roku 2014 bylo v roce 2023 o 6 zařízení více, což představovalo nárůst 17,6 %. Rostla i kapacita těchto zařízení (o 27,7 %, o 544 lůžek).

Domovy pro osoby se zdravotním postižením, poskytující dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, zaznamenaly v kraji za posledních 10 let pokles o 5 zařízení (o 13,9 %), jejich kapacita se snížila o 14,0 % (o 228 lůžek). V roce 2023 tak v Ústeckém kraji poskytovalo služby **31 domovů pro osoby se zdravotním postižením** s celkovou kapacitou pro 1 395 klientů. Obsazenost lůžek dosáhla 93,2 %. Více než jednu třetinu dospělých klientů tvořily ženy (36,6 %). Podíl dětí a mládeže do 18 let věku zaujímal 7,6 % z celkového počtu uživatelů.

Dále se v kraji v roce 2023 nacházelo **25 azylových domů** s celkovou kapacitou 775 lůžek, za posledních 10 let se jejich počet snížil o 2 zařízení, tj. o 7,4 %, jejich kapacita poklesla o 4,3 % (o 35 lůžek). Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Z počtu dospělých klientů tvořilo v roce 2023 47,6 % žen, 33,0 % z celkového počtu uživatelů bylo do 18 let. Obsazenost lůžek dosahovala 75,0 %.

Mezi další pobytové sociální služby v kraji patří **28 objektů s chráněným bydlením** pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Jejich

KOMENTÁŘ

celková kapacita představovala 570 lůžek. V porovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu počtu zařízení o 47,4 % (9 objektů), kapacita se zvýšila o 42,9 % (o 171 míst). Obsazenost lůžek v roce 2023 představovala 90,9 %. Na počtu dospělých klientů se v roce 2023 podílely ženy 41,4 %, 0,2 % celkového počtu uživatelů tvořily děti a mládež do 18 let.

V Ústeckém kraji působily rovněž **3 týdenní stacionáře** pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Mohou poskytnout ubytování 21 uživatelům, zatímco v roce 2014 byla jejich kapacita 44 lůžek, tj. o 52,3 % více než v roce 2023. Obsazenost týdenních stacionářů v roce 2023 představovala 81,0 %, 52,9 % osazenstva tvořily ženy, žádné osoby do 18 let zde ubytovány nebyly.

Pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo pro osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života, poskytovalo v Ústeckém kraji **1 zařízení terapeutické komunity** s celkovou kapacitou 15 lůžek, v roce 2023 byla 100% obsazenost, 33,3 % uživatelů tvořily ženy, žádné osoby do 18 let zde ubytovány nebyly.

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. V Ústeckém kraji působila v roce 2023 tři tato zařízení s celkovou kapacitou 15 lůžek, jejich obsazenost byla 60 % (9 klientů, z toho 1 žena).

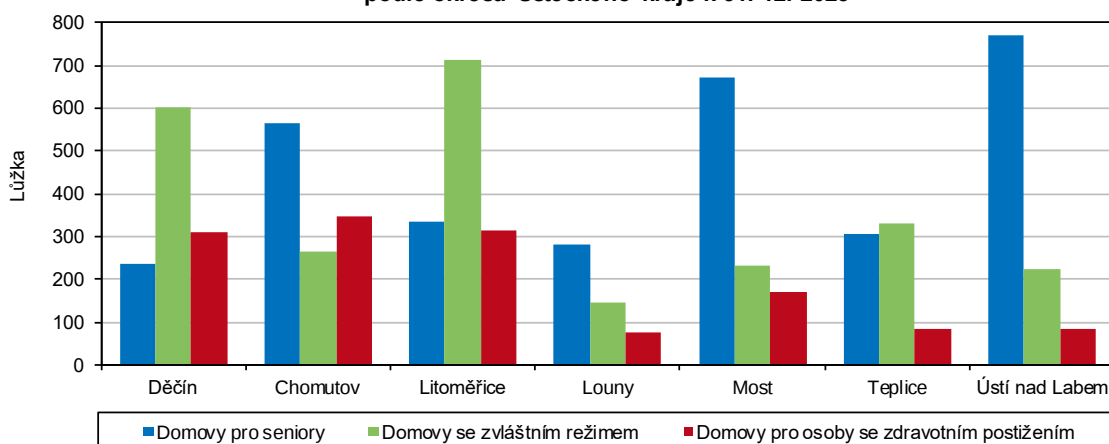
Z **ambulantních služeb** v Ústeckém kraji vykazaly v roce 2023 **nejvyšší počet klientů** (31,4 tisíc) **sociální poradny** (58 zařízení), z počtu uživatelů tvořily 4,5 % osoby do 18 let, na dospělém počtu klientů se z 57,4 % podílely ženy. Druhou nejvyužívanější službou byla **nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** (42 zařízení), která navštívilo v roce 2023 5,4 tisíce osob, z toho 88,7 % tvořily osoby do 18 let. Na celkovém počtu dospělých klientů se ženy podílely 39,1 %. Více než 1,7 tisíc osob využilo jak služeb **center sociálně rehabilitačních služeb** (30 zařízení), tak **nízkoprahových denních center** (10 zařízení v kraji). **Zařízení pro krizovou pomoc** (4 objekty) nabízející služby osobám, které se nachází v situaci ohrožení zdraví nebo života a přechodně nemohou řešit svou situaci vlastními silami, využilo 1,1 tis. osob. Mezi zařízení poskytující ambulantní služby patřilo také 19 **denních stacionářů**, 21 **sociálně terapeutických dílen**, 1 **centrum denních služeb**, 11 **nocleháren**, 1 **pracoviště rané péče**, 10 **nízkoprahových denních center** a 1 **intervenční centrum**.

Při pohledu na vybraná zařízení poskytující **pobytové služby v jednotlivých okresech Ústeckého kraje** se v roce 2023 nejvíce **domovů pro seniory** nacházelo v okrese Most (8 zařízení, 672 lůžek), nejméně jich bylo v okrese Louny (3 zařízení, 281 lůžek). Nejvyšší počet lůžek nabízely domovy pro seniory v okrese Ústí nad Labem (771 lůžek v 6 zařízeních), naproti tomu nejmenší kapacitu mělo 6 zařízení v okrese Děčín (237 lůžek). Nejvíce **domovů se zvláštním režimem** měl okres Děčín (11 zařízení se 600 lůžky), nejméně zařízení, shodně 4, byla v okresech Chomutov, Louny, Teplice a Ústí nad Labem. Nejvyšší počet klientů mohl

KOMENTÁŘ

pobývat v 8 zařízeních okresu Litoměřice (713 osob), naproti tomu nejnižší kapacitu poskytovala zařízení v okrese Louny (144 osob). Z celkového počtu **domovů pro osoby se zdravotním postižením** v Ústeckém kraji se jich nejvíce nacházelo v okrese Chomutov (7 zařízení), poskytovaly 346 lůžek, což bylo nejvíce v kraji. Nejméně domovů pro osoby se zdravotním postižením se vyskytovalo v okrese Louny (2 zařízení) a poskytovaly možnost pobytu pro 76 osob (nejméně v kraji).

**Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb
podle okresů Ústeckého kraje k 31. 12. 2023**

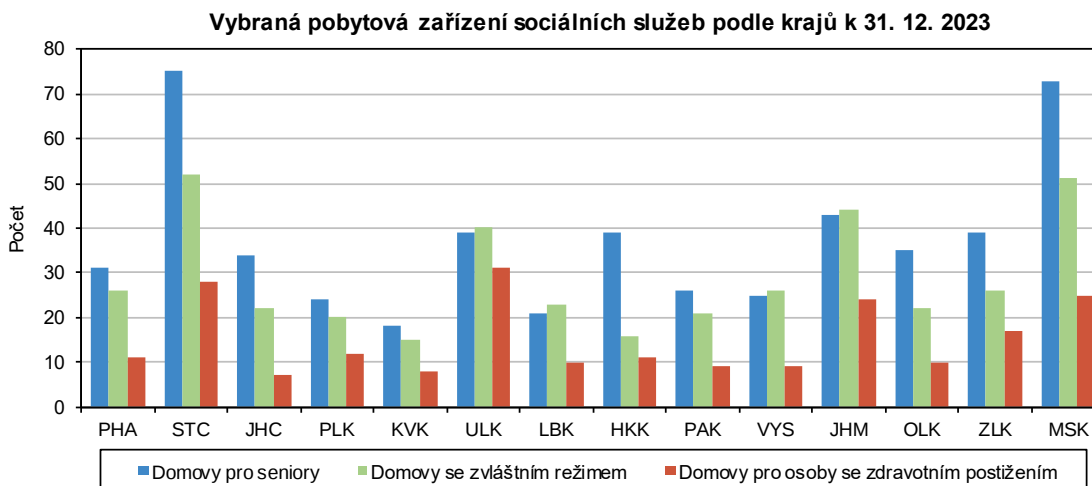

Zdroj: MPSV

Z pohledu **mezikrajového srovnání** působil v roce 2023 nejvyšší počet domovů pro seniory i domovů se zvláštním režimem ve Středočeském kraji (75 resp. 52), druhý v pořadí byl u obou zařízení Moravskoslezský kraj, kde provozovali 73 domovů pro seniory a 51 domovů se zvláštním režimem. Nejvíce domovů pro osoby se zdravotním postižením byl evidován v Ústeckém kraji (31). Nejvíce azylových domů a objektů chráněného bydlení bylo v Moravskoslezském kraji (33 resp. 34). Jedenáct týdenních stacionářů (nejvíce mezi kraji) bylo v provozu ve Středočeském kraji. Naproti tomu většina výše uvedených zařízení sociálních služeb měla nejmenší zastoupení v Karlovarském kraji s výjimkou domovů pro osoby se zdravotním postižením a týdenních stacionářů. Nejméně domovů pro osoby se zdravotním postižením provozovali v Jihočeském kraji a pouze 1 týdenní stacionář (shodně) evidovali ve 4 krajích – Plzeňském, Královéhradeckém, Olomouckém a v Kraji Vysočina.

Ústecký kraj se **počtem** domovů pro seniory (39) umístil spolu s Královéhradeckým a Zlínským krajem na čtvrtém místě. Čtvrté nejvyšší pořadí kraj obsadil rovněž počtem domovů se zvláštním režimem. Třetí nejvyšší byl počet azylových domů a druhé místo spolu s Jihomoravským kraje u objektů chráněného bydlení. Nejvyšší mezi kraji byl již zmiňovaný počet domovů pro osoby se zdravotním postižením. Tři týdenní stacionáře v kraji znamenaly spolu s Moravskoslezským krajem čtvrtou nejvyšší příčku.

KOMENTÁŘ

Zdroj: MPSV

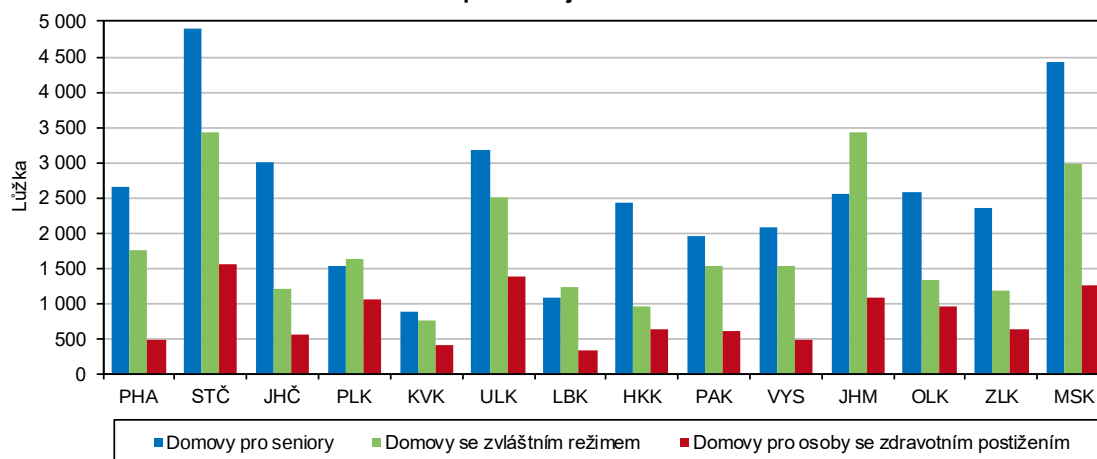
Z pohledu celkové **kapacity vybraných pobytových zařízení sociálních služeb**, patřil Ústecký kraj v roce 2023 u většiny zařízení k předním krajům v republice s výjimkou týdenních stacionářů.

Nejvyšší počet lůžek v domovech pro seniory, v domovech se zvláštním režimem a v domovech pro osoby se zdravotním postižením nabízela zařízení ve Středočeském kraji. Ústecký kraj se v prvním případě umístil na třetím místě, ve druhém případě obsadil čtvrté pořadí a v případě počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením byl druhý nejvyšší.

Moravskoslezský kraj poskytoval nejvyšší počet lůžek v azylových domech a v objektech chráněného bydlení. Druhou nejvyšší kapacitu měla chráněná bydlení v Ústeckém kraji a třetí nejvyšší počet lůžek v kraji byl v azylových domech. Nejnižší kapacitu vykazovali u většiny zařízení v Karlovarském kraji, výjimkou byly pouze domovy pro osoby se zdravotním postižením, kde bylo k dispozici nejméně lůžek v Libereckém kraji, a týdenní stacionáře, kde byla v roce 2023 nejnižší kapacita zařízení v Olomouckém kraji.

KOMENTÁŘ

**Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb
podle krajů k 31. 12. 2023**

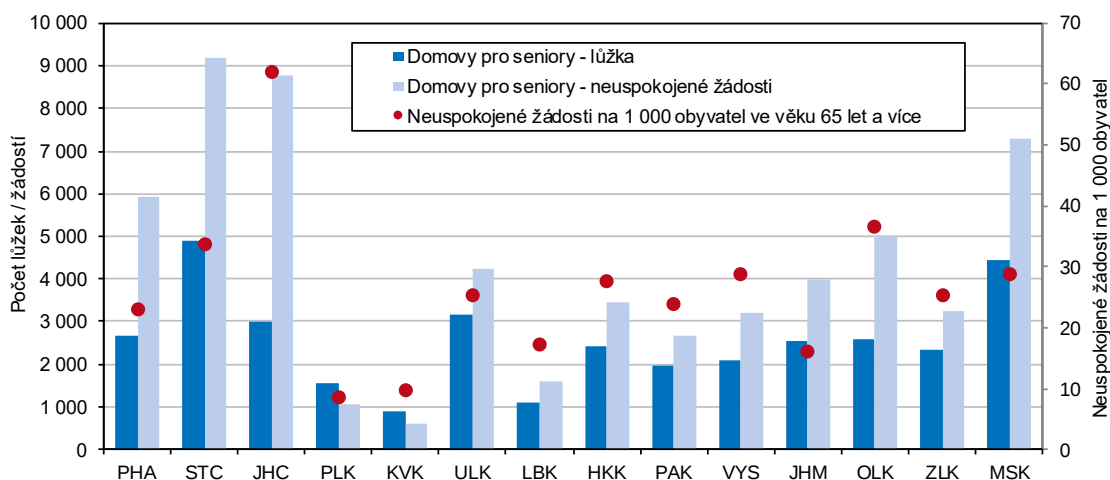

Zdroj: MPSV

Přepočteme-li kapacitu resp. počet lůžek, která byla ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb k dispozici, zjistíme, že nejvíce lůžek na 1 tisíc obyvatel kraje v domovech pro seniory měli v Jihočeském kraji (4,6), Ústecký kraj se počtem 3,9 lůžek umístil na šestém nejvyšším místě, avšak v případě domovů se zvláštním režimem a chráněného bydlení, měl k dispozici nejvyšší počet (3,1 resp. 0,7) lůžek na 1 tisíc obyvatel. Druhé pořadí po Plzeňském kraji obsadil u domovů pro osoby se zdravotním postižením (1,7 lůžka).

Z následujícího grafu je patrné, že ve většině krajů převyšoval poměrně značně **počet neuspokojených žádostí o umístění do domova pro seniory** nad jejich kapacitou.

Domovy pro seniory a počet neuspokojených žádostí podle krajů k 31. 12. 2023

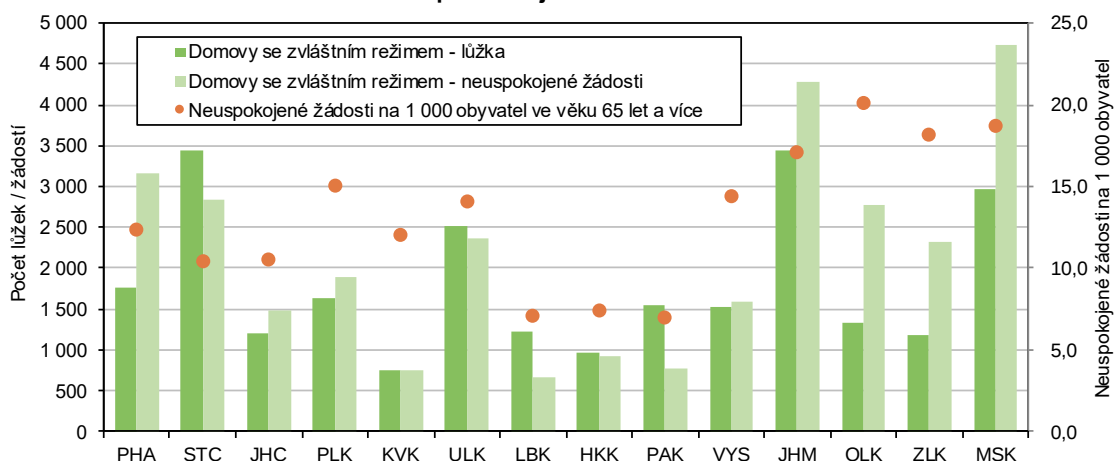

Zdroj: MPSV

KOMENTÁŘ

V Ústeckém kraji připadalo v roce 2023 **na 1 tisíc obyvatel kraje ve věku 65 let a více** 25,2 neuspokojených žádostí o umístění do domova pro seniory, v mezikrajovém srovnání byl sedmý nejnižší. Nejhorší situace byla v Jihočeském kraji, kde na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více připadlo 62,1 neuspokojených žádostí o umístění do těchto zařízení. Naproti tomu pouze 8,5 žádostí na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více nebylo uspokojeno v Plzeňském kraji, méně než 10 žádostí vykazali rovněž v Karlovarském kraji (9,8). Počet neuspokojených žádostí na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více o umístění do domova pro seniory v České republice představoval 26,9 případů.

Domovy pro seniory se zvláštním režimem a počet neuspokojených žádostí podle krajů k 31. 12. 2023

Zdroj: MPSV

V domovech pro seniory se zvláštním režimem byla situace celkově o něco příznivější. V roce 2023 zaznamenali nejvíce neuspokojených žádostí na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více v Olomouckém kraji, a to 20,2 žádostí. Naproti tomu nejméně neuspokojených žádostí evidovali ve 3 krajích – Pardubickém (7,0), Libereckém (7,1) a Královéhradeckém (7,5). Ústecký kraj se počtem 14,1 neuspokojených žádostí na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více umístil na sedmém nejvyšším místě mezi krají. V celé ČR připadalo na 1 tisíc obyvatel ve věku 65 let a více 13,7 neuspokojených žádostí o umístění do domova pro seniory se zvláštním režimem.

Další informace ke zveřejněným údajům jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <http://www.mpsv.cz/cs/>.

Kontakt:

Růžena Funková
Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem
Tel.: 605 452 027
E-mail: ruzena.funkova@csu.gov.cz